

کالج پروژه

www.collegeprozheh.ir

دانلود پروژه های دانشگاهی

بانک موضوعات پایان نامه

دانلود مقالات انگلیسی با ترجمه فارسی

آموزش نگارش پایان نامه ، مقاله ، پروپوزال

دانلود جزوه و نمونه سوالات استعدادی

دانلود رایگان پرسشنامه

فرم پیشنهاد تحقیق

پایان نامه‌ی دوره کارشناسی ارشد

عنوان تحقیق به فارسی:

بررسی مبحث گفتمان جنسیت در نقوش دوران قاجار

دانشجو:

شماره دانشجویی:	
نام دانشجو:	
نام خانوادگی دانشجو:	
جنسیت:	☐ زن ☐ مرد
گروه عمده تحصیلی:	☐ پزشکی ☐ علوم انسانی ☐ علوم پایه ☐ فنی و مهندسی ☐ کشاورزی و دامپروری ☐ هنر
رشته تحصیلی:	هنر
زمان ورود به مقطع جاری:	نیمسال اول ☐ نیمسال دوم ☐ سال تحصیلی ۱۳۹۰ - ۱۳۹۱
زمان اخذ واحد پایان نامه:	نیمسال اول ☐ نیمسال دوم ☐ سال تحصیلی ۱۳۹۰ - ۱۳۹۱
شماره تماس مستقیم:	

مشخصات استاد راهنما:

مشخصات استاد مشاور (انتخاب استاد مشاور در شرایط خاص با تأیید شورای پژوهشی):

نام:		نام:	
نام خانوادگی:		نام خانوادگی:	
شماره شناسنامه:		شماره شناسنامه:	
سال صدور:		سال صدور:	
استان محل تولد:		استان محل تولد:	
شهرستان محل تولد:		شهرستان محل تولد:	
کد ملی:		کد ملی:	

		مرتبه علمی:		مرتبه علمی:
--	--	-------------	--	-------------

مقدمه

دوره‌ی قاجار یکی از متناقض‌ترین و شگفت‌انگیزترین دوره‌های تاریخی ایران و محل برخورد بحران آفرین عناصر کهنه و نو، وقوع انقلاب‌های سیاسی و اجتماعی و آغاز تحولات جدی فرهنگی و هنری است. در اثر کوشش روشنفکران نسل‌های اخیر، تحولات اجتماعی-فرهنگی قرن سیزدهم، در بسیاری از شاخه‌های هنری به ویژه شعر و ادبیات، موسیقی و معماری مورد بررسی قرار گرفته است. در حالیکه در زمینه‌ی نقاشی و هنرهای تجسمی دوران قاجار کار بسیار مانده است. لذا انجام مطالعاتی که از منظرگاه‌های گوناگون به شکل‌گیری تحولات نقاشی در این دوران بپردازد الزامی است. بررسی هنر این دوره تا حدود زیادی در گروی شناخت بسترهای اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و کل جریان قدرتمندی است که روح تاریخ را از حال شرقی خود به وجه غربی تغییر داد. پژوهش حاضر می‌کوشد تا با بهره بردن از روش تحلیل گفتمان به بررسی آثار نقاشی دوره‌ی اول هنر قاجار بپردازد.

بیان مسأله

بنا به تعریف بوردیو هر اثر هنری درون فضایی تعریف می‌شود و این فضا به معنای نظامی همگون از اندیشه‌ها نیست بلکه نظامی از تفاوت‌ها و تنوع‌هاست که هر اثر هنری درون آن تعریف می‌شود. فضایی که وی در ارجاع به میشل فوکو آن را فضای مقدرات استراتژیک می‌نامد، یعنی فضایی که هر

مولدی اعم از نویسندہ و هنرمند، آفرینشگری خود را بر اساس استراتژی هایی در پیش می گیرد که مبتنی بر گزینش و ردِ پاره ای از خط سیرهای فرهنگی و موضع گیری های سبکی، تکنیکی و مضمونی است که فضای درون گفتمانی و برون گفتمانی را از هم تفکیک می کند. تحلیل گفتمان بر خلاف تحلیل سبک به دنبال ترسیم فضای یکپارچه ای از سیطره ی یک اندیشه در یک دوران تاریخی و آشکار سازی قواعد سبک و آفرینش گری در آن دوران نیست، در تحلیل گفتمان پا را فراتر گذاشته و به دنبال زمینه های تولید متن هستیم. باید تأکید کرد که هدف تحلیل گفتمان، تحلیل معنای متن نیست، بلکه تحلیل شرایطی است که این معنا در آن تولید می شود و از همین رو به تحلیل نهادهای مولد معنا و باز تولید کننده ی گفتمان تأکید می شود. روند حرکت از متن به نهادهای مولد گفتمان بیانگر خواست نهایی تحلیل گفتمان در آشکار ساختن رابطه ی میان متن، قدرت و ایدئولوژی است.

می توان ادعا کرد که موضوع گفتمان هنری به طور تنگاتنگ با موضوع بینا رشته ای نیز مرتبط است؛ زیرا هنر بر خلاف ادبیات از نظام های گوناگون نشانه ای بهره می برد و در برخی موارد این نظام های گوناگون را در هم می آمیزد و متن ها و گفتمان های چند نظامی را خلق می کند.

حال اگر بپذیریم که چگونگی تغییر نظام های هنری در هر دوره ی تاریخی بر بستری از تحولات اساسی در گفتمان کلان آن دوره ظهور می یابد و هم چنین بپذیریم که گفتمان فقط منحصر به کلمات و عبارات نبوده و علائم و نشانه های غیرکلامی نیز در شکل دادن به آن ها نقش دارند، سعی بر این است تا با نگاهی بینا رشته ای نشانه هایی درون سنت تصویری عصر قاجار که در آن توجه به پیکره ی زن نسبت به دوران قبل افزایش یافته و چهره سازی از زنان سرشناس درباری، زنان حرمسرای شاهی، رقصندگان و نوازندگان توجه نقاشان و همچنین دستگاه سلطنتی را به خود جلب کرده، بیابیم که در تعامل و یا در چالش با یکدیگر فرایندی را بوجود آورند که متأثر از گفتمان جنسیت و درون آن شکل گرفته است.

اهمیت درک جنسیت زمانی آشکار می‌شود که ما این فرض را بپذیریم که سکسوالیته در واقع فراهم کننده‌ی کلیدی برای فهم ما از ماست. نه به دلیل آنچه که ما اکنون هستیم، بلکه به دلیل جای داشتن جنسیت و چه بسا محوریت داشتن آن در طیفی از استراتژی‌هایی که دانشی از سوژه و مجموعه‌ای از هنجارها را بوجود می‌آورد. دانش و هنجارهایی که به وسیله‌ی آنها رفتار سوژه قاعده مند می‌شوند. جایگاه مهم جنسیت در یک چنین گفتمان هنجارمند سازی، اهمیت درک آن و ساز و کارهای دخالت آن در دانش و هنجارها را به وضوح نشان می‌دهد؛ و همچنین ضرورت شناخت جنسیت به عنوان پدیده‌ای فراگیر و برساخته‌ای تاریخی در زندگی انسان.

از آنجا که تحلیل گفتمان رویکردی است که بیشتر برای هنرهای کلامی مورد استفاده قرار گرفته است و کمتر پژوهشی در ایران به مطالعه‌ی شکل‌گیری و بروز نظام‌های غیرکلامی به ویژه هنرهای دیداری درون یک گفتمان اختصاص یافته، سعی بر این است که نشان دهیم چگونه علاوه بر گزاره‌های زبانی گزاره‌های غیرزبانی چون نشانه‌های تصویری تحت نظارت و کنترل گفتمان این عصر بروز می‌یابند و خود باعث شکل‌گیری گفتمانی جدید در بطن یک جامعه می‌شوند.

سؤالات پژوهش

- ۱) مؤلفه‌های بر سازنده‌ی گفتمان جنسیت در دوره‌ی قاجار چه هستند؟
- ۲) گفتمان جنسیت در این دوره چگونه در آثار نقاشی عینیت متنی پیدا می‌کند؟

فرضیه‌های پژوهش

این تحقیق مانند سایر تحقیقات کیفی با متن سر و کار دارد و نه با مقادیر کمی و عددی (شمار و فراوانی) متغیرها. در واقع در این نوع تحقیقات متن نه تنها داده های اصلی را که یافته ها بر آن متکی اند فراهم می کند بلکه اساس تفسیر این داده ها نیز هست و در عین حال وسیله و ابزار اصلی ارائه و انتقال یافته ها به شمار می آید.

تحقیق کیفی مانند تحقیق کمی نیست که فرضیه ها را از ادبیات موجود استخراج کنیم و سپس آن ها را در بوته ی آزمون قرار دهیم. در اینجا ما از اطلاعات و بینش های موجود در ادبیات موضوع به عنوان دانش زمینه ای استفاده می کنیم تا در بستر این ادبیات به مشاهدات و گزاره های تحقیق نظر بیاوریم.

اهداف و ضرورت انجام پژوهش

این پژوهش می کوشد تا با اتخاذ رویکرد تحلیل گفتمان به مقوله ی جنسیت در ایران دوره قاجار پرداخته و از تصاویر نقاشی به عنوان سندی برای این مدعا استفاده بنماید. اگرچه این موضوع از ابعاد توصیفی- تاریخی مورد توجه قرار گرفته اما از منظر تحلیل گفتمان مورد بررسی قرار نگرفته است. همچنین با توجه به کمبود نگاه تحلیلی با بنیادهای تئوریک بینارشته ای که متأسفانه در فضای آکادمیک هنرهای تجسمی در ایران وجود دارد، پیوند دو حوزه گفتمانی-زبانی و تصویری و تحلیل مناسبات میان این دو، راهی را خواهد گشود که بر کلیشه های رایج در نوع نگاه مرسوم به سنت تصویری در این دوران بی تأثیر نخواهد بود.

پیشینه پژوهش

آثار پژوهشی موجود در خصوص نقاشی دوران قاجار و تحولات شکل گرفته در آن عموماً آثاری با رویکرد توصیفی-تاریخی اند و توجه چندانی به ابعاد گفتمانی و رابط‌های هنر با گفتمان غالب موجود در ایران عصر قاجار ندارد. همچنین آثاری که مقوله‌ی جنسیت در این دوران در آن مطرح بوده فقط به جنس زن توجه نموده اند و به گفتمان‌هایی که در حول محور جنس زن و پررنگ تر از آن در این دوره مطرح بوده‌اند اشاره ای نداشته اند. مقالات و پایان نامه هایی که به‌عنوان پیشینه برای موضوع این پایان نامه می‌تواند مورد توجه قرار بگیرد الزاماً دربردارنده‌ی هر سه مؤلفه‌ی گفتمان، جنسیت و دوره‌ی قاجار نبوده است.

- حاتم پورغیاثی، زهرا؛ "زن در هنرهای تصویری دوره قاجار". فصلنامه تخصصی هنرهای تجسمی نقش مایه، سال دوم، شماره سوم، بهار و تابستان ۱۳۸۸

در این مقاله نویسنده بر وضعیت زنان و حضور آنها در عرصه‌های اجتماعی توجه نموده و معتقد بر این موضوع است که هنرهای تصویری دوره‌ی قاجار به علت تعدد زنان، نمودی زنانه یافته است و تصویر زنان در پی آشنایی با هنر غرب، تغییر سلاقی دربار، فاصله گرفتن تدریجی هنر از فضای دربار و رواج هنرهای مردمی، از تصویر آرمانی، خیالی و محدود به حوزه‌ی دربار به تصویری عینی، واقع‌گرا و در پیوند با مناسبات زندگی روزمره بدل شده است. تفاوت آن با پژوهش حاضر در این است که این مقاله بیشتر به دوره‌ی دوم هنر قاجار توجه نموده است و فاقد نگاهی تحلیلی به نقش زن و در نظر گرفتن جامعه به‌عنوان بستر شکل‌گیری نقش زن و به تبع تأثیر تحولات گفتمانی آن در نقش‌پذیری زن می‌باشد که در پژوهش حاضر سعی بر آن است که به این تحولات توجه گردد.

-خزایی، رضوان؛ "بررسی اجتماعی حضور زنان در قلمدان‌های قاجاری در مجموعه ی ناصر خلیلی
". زن در فرهنگ و هنر. دوره ۴. شماره ۱. بهار ۹۱

مقاله ی حاضر به بررسی قلمدان نگاری دوره ی قاجار پرداخته شده که نگارنده بیشترین بخش تصویر
پردازی این قلمدان‌ها را پیکرنگاری از زنان می‌داند که در بخشی متأثر از پیکره های اروپایی هم دوره ی
قاجار بوده و با بررسی این قلمدان‌ها به این نتیجه می‌رسد که باورهمه و اعتقادات اجتماعی، نوع و
نگرش زندگی مردم به ویژه زنان، به عنوان بخشی مهم از جامعه ی روزگار و تأثیرات فرهنگ غرب که
بازتاب سفرها و بازدیدهای متعدد درباریان، نقاش ها و ممولان قاجاری به خوبی در شیوه و سبک
نگارگری و قلمدان‌های این دوره انعکاس یافته است. تفاوت پژوهش حاضر در استفاده از نظریه ی
گفتمان فوکو در تحلیل آثار و همچنین توجه به جنسیت چند گانه ای که در این دوران در جامعه ی
قاجار حاکم است، می‌باشد و هم چنین به جای قلمدان نگاری به بررسی آثار نقاشی پرداخته شده است.
-زارع زاده، فهیمه؛ "مقاسیه تطبیقی سیمای زن در داستان‌های هزار و یک شب در نگاره های صنیع
الملک نقاش " پژوهش زنان، دوره ۱، شماره ۲، زمستان ۸۸

زارع زاده در این مقاله آثار صنیع الملک را که مربوط به دوره ی دوم نقاشی قاجار می‌باشد در هزار و
یک شب بررسی کرده و به مطالعه ی سیمای زن در این داستان‌ها و مقایسه ی تطبیقی آن با نقاشی‌های
صنیع الملک پرداخته است و معتقد است که این آثار برآیند پیچیده ای از نگاه جامعه به مقوله ی زن و
تجربه ی گوناگون مولفان آن است که در طول ازمنه، فرصت های موجود برای بیان یک ایده و یا نحوه
ی برخورد با اندیشه ای را فراهم کرده و ماندگاری یا فنانی آن را رقم زده است. ولی در پژوهش حاضر
از رویکرد تحلیل گفتمان و نشانه‌شناسی در تحلیل آثار بهره گرفته شده است و هم چنین ما به بررسی
آثار دوره ی اول پرداخته ایم و مسیله ی جنسیت را در مورد زن و مرد مورد توجه قرار داده ایم.

-ساسانی خواه، فائزه؛ "بازنمایی جنسیت در گفتمان رمان " زن در فرهنگ و هنر. دوره ۱. شماره ۴.

تابستان ۸۹

مقاله معرفی شده به چگونگی بازنمایی زنان در دوره اصلاحات از طریق رمان‌های به نگارش درآمده توسط زنان، با رویکرد تحلیل گفتمان توجه کرده است. این مقاله همانند پژوهش پیش رو به مقوله‌ی جنسیت و رویکرد تحلیل گفتمان پرداخته با این تفاوت که متن در این مقاله رمان و در پژوهش ما نقاشی بوده است و هم چنین مقوله‌ی جنسیت در پژوهش ما هر دو جنس زن و مرد را دربرمی گیرد.

-عامل رضایی، مریم؛ "تحول جایگاه زن در نثر پیش از مشروطه (از دوره فتحعلی شاه تا مظفرالدین شاه). تاریخ ادبیات فارسی.

این مقاله به بررسی بازتاب زنان و مسائل مربوط به آنان در نثر دوره پیش از مشروطه می‌پردازد؛ و متذکر می‌شود از دوره‌ی فتحعلی شاه زمینه‌های توجه به مسائل زنان در مقایسه زن ایرانی و فرنگی آغاز شد و روند طولانی و تاریخی را تا دوره‌ی ناصرالدین شاه طی کرد تا در دوره مشروطه به بار نشست. دوره‌ی مورد بحث در این مقاله همانند پژوهش پیش رو دوره‌ی اول قاجار می‌باشد ولی متن در آن آثار منثور و در بررسی ما نقاشی است و هم چنین نگاه تحلیلی در مقایسه با پژوهش ما وجود ندارد.

-قاضی مرادی، بهناز؛ "تأثیر گفتمان مشروطیت بر هنجارهای تصویری دوره قاجار". جامعه‌شناسی هنر و ادبیات. ۱۳۹۱

بهناز قاضی مرادی در مقاله خود با استفاده از نظریه لاکلا و موف به بررسی فضای گفتمانی پیشامشروطیت، مشروطیت و پسا مشروطیت پرداخته و سنت تصویری این ادوار را با توجه به فضای گفتمانی حاکم مورد بررسی قرار داده است و نشان می‌دهد که تصاویر همواره تحت تأثیر فضای

گفتمانی قرار داشته و تغییر در این فضا چگونه در عناصر تصویری نمود پیدا می‌کند. پژوهش پیش رو نیز معتقد بر تأثیر گفتمان بر سنن تصویری می‌باشد و تفاوت این دو در موضوع مورد مطالعه که همان جنسیت در تصاویر پیشا مشروطیت است می‌باشد و همچنین استفاده از نظریه ی فوکو بجای لاکلا و موف.

-مریدی، محمدرضا؛ "تحلیل گفتمان هنر خاورمیانه: بررسی شکل‌گیری قواعد هنری در نقاشی معاصر ایران". جامعه‌شناسی هنر و ادبیات، سال ۲، شماره ۲، پاییز و زمستان ۸۹

محمدرضا مریدی در این مقاله به تحلیل گفتمان هنر خاورمیانه و بررسی ابعاد قراردادهای زیباشناختی و قواعد هنری رایج میان نقاشان معاصر ایران، به‌مثابه جزئی از هنر این منطقه می‌پردازد. در این مقاله نیز مانند پژوهش حال حاضر به تحلیل گفتمان و بررسی قواعد گفتمانی حاکم بر هنر می‌پردازد و از نظریه ی فوکو در این راستا استفاده شده است و تفاوت آن این است که به بررسی هنر معاصر پرداخته و هم چنین مسئله ی جنسیت در آن مطرح نمی‌باشد.

-دادبه، آریاسپ؛ "روح زمانه و روح هنر قاجار". حرفه هنرمند. ۱۳. پاییز ۸۴

در این مقاله دادبه به بررسی زمینه های تاریخی-اجتماعی ظهور سلسله ی قاجار پرداخته و سپس به بررسی ورود مدرنیته به ایران و اثر آن بر نقاشی آن دوران می‌پردازد؛ و سپس متذکر می‌شود که برای اصلاحات اجتماعی و ورود به عرصه ی جهانی فرهنگ حضور در امر تجارت جهانی امری ضروری است؛ و به ناتوانی اقتصاد هنر در دوره ی قاجار و بالطبع پس از آن اشاره می‌کند؛ و پس از آن در مورد این نکته که تحولات دنیای غرب نتوانست به آثار نقاشی ایران وارد شود صحبت می‌کند. وی تغییر ناگهانی عالم هنر و ناخودآگاه هنرمند را امری محال دانسته و آنرا نیازمند شرایط و زمان بسیار طولانی می‌داند.

دادبه در مقاله ی خود به خوبی شرایط لازم برای ورود ایران به دوران مدرن را تشریح نموده و شرایط دوران قاجار را همسو با مدرنیته ندانسته و یادآور می شود که ما حاشیه نشینان جغرافیای مدرنیته هستیم و این امر مسلماً در نقاشی ما نیز نمودی نیافته است.

پژوهش پیش رو نیز قائل به همین نکته بوده و تفاوت آن در بررسی موردی نقاشی دوره ی نخست دوران قاجار و توجه آن به مسئله ی جنسیت میباشد.

- آزادواری، منصوره؛ "بررسی تحولات پوشاک زنان درباری در دوره قاجار". کارشناسی ارشد پژوهش هنر، دانشگاه تهران، ۱۳۸۶

هدف این پژوهش بررسی پوشاک زنان دربار قاجار می باشد؛ که به جهت مطالعه ی انگیزه ها و شکل تغییرات پوشاک مذکور، دوره ی قاجار به چهار بخش تقسیم گردیده که در فصل دوم در بخش اول به پوشاک زنان دربار در دوره ی فتحعلی شاه قاجار اشاره شده است؛ و در پایان به این نتیجه رسیده است که پوشاک زنان درباری تحولات قابل توجهی را پشت سر نهاده و منشأ بسیاری از این تحولات نیز در مسایل فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی نهفته است. اگرچه مقصود نویسنده از این تحولات تغییر در گفتمان در طول این ادوار است ولی بطور واضح به آن اشاره نکرده است؛ که در پژوهش ما به طور واضحی به نظریه ی گفتمان و تأثیر آن بر تمام پدیده ها به طور کل و هنر به طور اخص اشاره شده است. -اعتمادی، الهام؛ "بررسی پالت رنگ در پوشاک نگاره های مکتب اصفهان (با تأکید بر نظریه ی گفتمان قدرت فوکو)"، کارشناسی ارشد پژوهش هنر، دانشگاه تهران، ۱۳۸۵.

نگارنده در این پژوهش بر آن است با توجه به گفتمان فرهنگی، اجتماعی و سیاسی حاکم بر دوره ی صفویه به بررسی رنگ های به کار برده شده در پوشاک آن دوره بپردازد و نشان دهد که چگونه تمایلات اجتماعی، ارزش های اخلاقی و مشروعیت های فرهنگی بر ترجیحات زیبایی شناختی تأثیر

داشته و از طریق آن روابط خاصی از قدرت را بازتولید کرده است. ولی آن گونه که انتظار می رود نگارنده نتوانسته از نظریه ی فوکو برای بیان مسئله و سپس استفاده از آن در تحلیل آثار استفاده کند و عملاً نیازی به مطرح کردن این نظریه وجود نداشته است. ولی در پژوهش حاضر سعی شده است که نظریات فوکو در مورد جنسیت در متون و آثار نقاشی مورد مطالعه قرار گیرد.

-توکلی فر، مریم؛ "بررسی تصویر زن در نقاشی های عهد فتحعلی شاه قاجار"، کارشناسی ارشد نقاشی، دانشگاه تهران، ۱۳۸۸.

توکلی فر در این پژوهش از زن به عنوان یکی از مضامین اصلی و مهمی که به شکلی گسترده در نقاشی دوره ی فتحعلی شاه مطرح بوده یاد می کند و معتقد است که در این زمان به دلیل تداخل و تلفیق اصول و ارزش های نقاشی ایرانی و اروپایی، تصویر زن در آثار نقاشی متفاوت با دوره های قبل، در فضایی پر زرق و برق و رسمی به شکلی آرمانی، غیر واقعی و تزیننی نمود می یابد. این پژوهش طی سه بخش به بررسی تصویر زن در نقاشی های عهد سلطنت فتحعلی شاه قاجار پرداخته است. در این تحقیق از لحاظ فصل بندی بسیار ضعیف عمل شده و سوال پژوهش در آن مطرح نشده است و برخلاف پژوهش حاضر که بسیاری از افراد حاضر در نقاشی ها را زنان ندانسته و آنان را به عنوان امرد معرفی می کند این نویسنده این نمونه های تصویری را به عنوان زنان قاجاری معرفی میکند. همچنین در پژوهش پیش رو سعی بر آن است تا با استفاده از نظریات فوکو به تحلیل آثار پرداخته شود بر خلاف پژوهش توکلی فر که بیشتر به جمع آوری اطلاعات پرداخته شده است.

-رهبری، لادن؛ "بررسی گفتمان جنسیت گرا در سفرنامه های عصر صفوی"، کارشناسی ارشد علوم اجتماعی، دانشگاه تهران، ۱۳۸۸.

رهبری در این نوشتار به بررسی سفرنامه های عصر صفوی و مطالعه‌ی دو گفتمان سفرنامه و جنسیت در این دوره از تاریخ پرداخته است. در ابتدا کوشش بر این است که تعاریفی دقیق از گفتمان و جنسیت که مد نظر نگارنده است ارائه شود. سپس ابتدا به جست و جوی مفهوم جنسیت در تمام جنبه ها و نمودهای اجتماعی آن در سفرنامه ها پرداخته شده است تا قالبی از شاکله ی این مفهوم در دوران موردنظر، از نگاه سفرنامه نویسان و سیاحان فرنگی به دست بیاید. به نظر نگارنده این پژوهش در رسیدن به اهداف خود بسیار خوب عمل کرده است و تفاوت آن با پژوهش پیش رو در دوره‌ی تاریخی مورد مطالعه و همچنین استناد به آثار نقاشی برای اثبات مدعا می‌باشد.

-شرف جهان، رزیتا؛ "بررسی تصویر زن در عصر قاجار"، کارشناسی ارشد پژوهش هنر، دانشگاه تهران، ۱۳۷۵

پایان نامه ی فوق که در سه بخش تدوین یافته است به بررسی تصویر زن در کل دوران قاجار پرداخته که یک بخش آن مربوط به دوران فتحعلی شاه قاجار میباشد. در کل نثر آن بسیار ادبی و با موضع گیری های شخصی نگارنده همراه است، بعضی از تصاویر منسوب به دوره‌ی قاجار مربوط به این دوران نبوده‌اند؛ و حجم مطالب بسیار زیاد و در حدود ۷۵۶ صفحه می‌باشد. تفاوت آن با پژوهش حاضر در این نکات است که اولاً سعی شده بازه ی زمانی کمتری انتخاب شود تا نتیجه گیری دقیق تری حاصل شود و همچنین استفاده از نظریه‌های مربوط به جنسیت و تعمیم آن به آثار نقاشی از دیگر تفاوت‌های آن است؛ و باز هم توجه به موضوع حضور پسران جوان در کنار تصاویر زنان.

-لاری، مریم؛ "تصویر زنان در دوره‌ی قاجار، رویکرد بینامتنی"، دکتری پژوهش هنر، دانشگاه هنر -خانم لاری در این پژوهش به اوضاع اجتماعی زنان در این دوران توجه نموده اند و به بررسی تمام آثار تصویری اعم از نقاشی، قلمدان نگاری، دیوارنگاری و کتاب آرایی پرداخته اند و در قسمت

چهارچوب نظری به بررسی نظریه‌ی بینا متنتیت باختین پرداخته اند ولی در فصل آخر در تطبیق چهارچوب نظری خود بر آثار تصویری نتوانسته اند به طور موفق عمل نمایند. تفاوت پژوهش حاضر در این است که فقط به بررسی آثار نقاشی در دوره‌ی فتحعلی شاه پرداخته شده و همچنین از نظریه‌ی گفتمان به جای نظریه‌ی بینامتنیت استفاده شده است. همچنین به موازات توجه به اوضاع زنان به وضع اجتماعی مردان و شرایط آنان در این دوره توجه شده است.

روش تحقیق

این پژوهش از نوع پژوهش‌های کیفی است و جمع آوری اطلاعات در آن به صورت کتابخانه ای و مطالعه‌ی منابع مختلف اعم از کتاب، پایان نامه ها، مقالات و طبقه بندی آرا و اطلاعات و توصیف و تبیین دیدگاه ها از لحاظ نظری صورت می گیرد. جامعه آماری-نمونه آماری

جامعه آماری

جامعه آماری شامل کلیه‌ی نقاشی‌هایی است که از دوره‌ی فتحعلی شاه قاجار در ارتباط با موضوع جنسیت بر جای مانده است.

نمونه آماری

بررسی ۴۰ اثر نقاشی مربوط به دوران فتحعلی شاه قاجار که همسو با دیدگاه ما در ارتباط با مسئله‌ی جنسیت در آن دوران می‌باشند.

برنامه زمانبندی شده انجام پایان نامه:

ردیف	مراحل انجام پژوهش	مدت زمان لازم بر حسب ماه	تاریخ شروع این مرحله	تاریخ اتمام این مرحله
۱				
۲				
۳				
۴				
۵				
۶				

تاریخ احتمالی دفاع از پایان نامه: